

అబెల్ ప్రైజ్‌ని నార్వే రాజు ప్రతి సంవత్సరం ఒకరు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ మంది అత్యుత్తమ గణిత శాస్త్రజ్ఞులకు అందజేస్తారు. దీనికి నార్వేజియన్ గణిత శాస్త్రజ్ఞుడు నీల్స్ హెనిక్ అబెల్ (1802-1829) పేరు పెట్టారు మరియు నోబెల్ బహుమతుల తర్వాత నేరుగా రూపొందించబడింది. ఇది 7.5 మిలియన్ నార్వేజియన్ క్రోనర్ (NOK) ద్రవ్య పురస్కారంతో వస్తుంది (2019లో 6 మిలియన్ల NOK నుండి పెరిగింది).

అబెల్ బహుమతి చరిత్ర 1899 నాటిది, నార్వేజియన్ గణిత శాస్త్రజ్ఞుడు సోఫస్ లై వార్డిక బహుమతుల కోసం ఆల్ఫ్రెడ్ నోబెల్ యొక్క ప్రణాళికలు గణితశాస్త్రంలో బహుమతిని

కలిగి ఉండవని తెలుసుకున్నప్పుడు దాని స్థాపనను ప్రతిపాదించారు. 1902లో, స్వీడన్ మరియు నార్వే రాజు ఆస్కార్ II నోబెల్ బహుమతులకు అనుబంధంగా గణిత శాస్త్ర బహుమతిని రూపొందించడానికి ఆర్థిక సహాయం చేయడానికి తన సుముఖతను సూచించాడు, అయితే 1905లో నార్వే మరియు స్వీడన్ మధ్య యూనియన్ రద్దు చేయడం ద్వారా బహుమతి స్థాపన నిరోధించబడింది. బహుమతిని 2001లో నార్వే ప్రభుత్వం స్థాపించడానికి దాదాపు ఒక శతాబ్దానికి ముందు, ఇది ప్రత్యేకంగా "గణిత శాస్త్రజ్ఞులకు వారి స్వంత నోబెల్ బహుమతికి సమానమైన బహుమతిని అందించడానికి" ఉద్దేశించబడింది. గ్రహీతలను అబెల్ కమిటీ, సభ్యులు ఎంపిక చేస్తారు. వీరిలో నార్వేజియన్ అకాడమీ ఆఫ్ సైన్స్ అండ్ లెటర్స్ ద్వారా నియమించబడ్డారు.

1947 మరియు 1989 మధ్య నోబెల్ శాంతి బహుమతి ప్రదానం చేయబడిన ఓస్లో విశ్వవిద్యాలయంలోని ఔలాస్పట్ట అవసరం]లో ఈ అవార్డు వేడుక జరుగుతుంది. అబెల్ ప్రైజ్ బోర్డు నార్వేజియన్ మ్యాథమెటికల్ సొసైటీచే నిర్వహించబడే అబెల్ సింపోజియంను కూడా ఏర్పాటు చేసింది, ఇది సంవత్సరానికి రెండుసార్లు జరుగుతుంది.

Abel Prize History(చరిత్ర)

1802లో నీల్స్ హెనిక్ అబెల్ పుట్టిన 100వ వార్షికోత్సవ వేడుకలో భాగంగా 1899లో ఈ బహుమతిని మొదట ప్రతిపాదించారు. ఆల్ఫ్రెడ్ నోబెల్ వార్షిక బహుమతుల ప్రణాళికలో గణితంలో బహుమతి ఉండదని తెలుసుకున్న నార్వేజియన్ గణిత శాస్త్రజ్ఞుడు సోఫస్ లై అబెల్ బహుమతిని ఏర్పాటు చేయాలని ప్రతిపాదించాడు. కింగ్ ఆస్కార్ II 1902లో గణిత బహుమతికి ఆర్థిక సహాయం చేయడానికి సిద్ధంగా

ఉన్నాడు మరియు గణిత శాస్త్రజ్ఞులు లుడ్విగ్ సైలో మరియు కార్ల్ స్ట్రోమ్మర్ ప్రతిపాదిత బహుమతి కోసం శాసనాలు మరియు నియమాలను రూపొందించారు. ఏది ఏమైనప్పటికీ, అతని మరణం తర్వాత లై ప్రభావం తగ్గింది మరియు 1905లో స్వీడన్ మరియు నార్వే మధ్య యూనియన్ రద్దు కావడంతో అబెల్ బహుమతిని సృష్టించే మొదటి ప్రయత్నం ముగిసింది.

గతంలో నోబెల్ శాంతి బహుమతిని పొందిన యూనివర్సిటీ ఆఫ్ ఓస్లో ఫ్యాకల్టీ ఆఫ్ లా యొక్క డోమస్ మీడియా భవనంలోని బెలాలో ఈ బహుమతి ప్రధానం చేయబడింది.

2001లో బహుమతి భావనపై ఆసక్తి పెరిగిన తర్వాత, ఒక ప్రతిపాదనను అభివృద్ధి చేయడానికి ఒక వర్కింగ్ గ్రూప్ ఏర్పడింది, దానిని మేలో నార్వే ప్రధానమంత్రికి అందించారు. ఆగస్ట్ 2001లో, నార్వేజియన్ ప్రభుత్వం అబెల్ పుట్టిన రెండు వందల వార్షికోత్సవం అయిన 2002 నుండి బహుమతిని ప్రధానం చేయనున్నట్లు ప్రకటించింది. అట్లే సెల్బెర్గ్ 2002లో గౌరవ అబెల్ ప్రైజ్‌ని అందుకున్నాడు, అయితే మొదటి అసలు అబెల్ ప్రైజ్ 2003లో లభించింది

అబెల్ ప్రైజ్ గ్రహీతలు మరియు వారి పరిశోధనలను అందించే ఒక పుస్తక శ్రేణి 2010లో ప్రారంభించబడింది. మొదటి మూడు సంపుటాలు వరుసగా 2003-2007, 2008-2012 మరియు 2013-2017 సంవత్సరాలను కవర్ చేస్తాయి.

First Indian to win the Abel Prize

2007లో, S. R. శ్రీనివాస వరదన్ ఈ బహుమతిని గెలుచుకున్న మొదటి భారతీయ వ్యక్తి అయ్యాడు మరియు ఇప్పటికీ అతను ఈ ప్రత్యేకతలో ఒంటరిగా నిలిచాడు.

First Woman to win the Abel Prize

2019లో, కరెన్ ఉష్లాన్బెక్ అబెల్ ప్రైజ్‌ని గెలుచుకున్న మొదటి మహిళగా అవతరించింది, అవార్డు కమిటీ "విశ్లేషణ, జ్యామితి మరియు గణిత భౌతిక శాస్త్రంపై ఆమె చేసిన కృషి యొక్క ప్రాథమిక ప్రభావాన్ని పేర్కొంది.

టెర్రెంట్ మైఖేల్ హోల్బో మెమోరియల్ ప్రైజ్ 2005లో సృష్టించబడింది. అబెల్ యొక్క ఉపాధ్యాయుని పేరు పెట్టబడింది, ఇది బోధనలో నైపుణ్యాన్ని ప్రోత్సహిస్తుంది.

Selection Criteria and Funding (ఎంపిక ప్రమాణాలు మరియు నిధులు)

స్వీయ-నామినేషన్లు అనుమతించబడనప్పటికీ, ఎవరైనా అబెల్ ప్రైజ్ కోసం నామినేషన్‌ను సమర్పించవచ్చు. నామినీ సజీవంగా ఉండాలి. అవార్డు గ్రహీత విజేతగా ప్రకటించబడిన తర్వాత మరణిస్తే, బహుమతిని మరణానంతరం ప్రదానం చేస్తారు.

నార్వేజియన్ అకాడమీ ఆఫ్ సైన్స్ అండ్ లెటర్స్ ఐదుగురు ప్రముఖ గణిత శాస్త్రజ్ఞులను కలిగి ఉన్న అబెల్ కమిటీ సిఫార్సు తర్వాత ప్రతి మార్చిలో అబెల్ బహుమతి విజేతను ప్రకటిస్తుంది. నార్వేజియన్ల మరియు నాన్-నార్వేజియన్ల ఇద్దరూ కమిటీలో పనిచేయవచ్చు. వారు నార్వేజియన్ అకాడమీ ఆఫ్ సైన్స్ అండ్ లెటర్స్ ద్వారా ఎన్నుకోబడ్డారు మరియు అంతర్జాతీయ గణిత సంఘం మరియు యూరోపియన్ మ్యాథమెటికల్ సొసైటీచే నామినేట్ చేయబడ్డారు. 2019 నాటికి, కమిటీకి నార్వేజియన్ గణిత శాస్త్రజ్ఞుడు హాన్స్ ముంతే-కాస్ (బెర్గెన్ విశ్వవిద్యాలయం) అధ్యక్షత వహిస్తారు, మరియు అంతకు ముందు ప్రొఫెసర్ జాన్ రోగ్నే నేతృత్వం వహించారు.

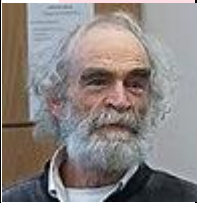
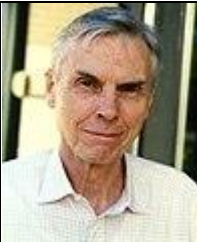
Funding (నిధులు)

నార్వేజియన్ ప్రభుత్వం ఈ బహుమతికి 2001లో NOK 200 మిలియన్ల (దాదాపు €21.7 మిలియన్) నిధులను అందించింది. ఇంతకుముందు, అబెల్ ఫౌండేషన్ నుండి నిధులు వచ్చేవి, కానీ నేడు ఈ బహుమతి జాతీయ బడ్జెట్ ద్వారా నేరుగా అందించబడుతుంది.

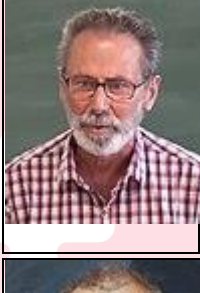
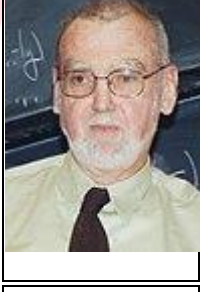

నిధులు నార్వేజియన్ అకాడమీ ఆఫ్ సైన్స్ అండ్ లెటర్స్ ద్వారా ఎన్నుకోబడిన సభ్యులతో కూడిన బోర్డుచే నియంత్రించబడుతుంది. బోర్డు ప్రస్తుత నాయకుడు జాన్ గ్రూ.

అబెల్ పురస్కారం జాబితా (2003-2022)

Year	Laureate(s)	Image	Institution(s)	Citation
2003	Jean-Pierre Serre		Collège de France	"For playing a key role in shaping the modern form of many parts of mathematics, including topology, algebraic geometry and number theory."
2004	Michael Atiyah		University of Edinburgh University of Cambridge	"For their discovery and proof of the index theorem, bringing together topology, geometry and analysis, and their outstanding role in building new bridges between mathematics and theoretical physics."
	Isadore Singer		Massachusetts Institute of Technology University of California, Berkeley	
2005	Peter Lax		Courant Institute (NYU)	"For his groundbreaking contributions to the theory and application of partial differential equations and to the computation of their solutions."
2006	Lennart Carleson		Royal Institute of Technology	"For his profound and seminal contributions to harmonic analysis and the theory of smooth dynamical systems."

Year	Laureate(s)	Image	Institution(s)	Citation
2007	S. R. Srinivasa Varadhan		Courant Institute (NYU)	"For his fundamental contributions to probability theory and in particular for creating a unified theory of large deviation.
2008	John G. Thompson		University of Florida	"For their profound achievements in algebra and in particular for shaping modern group theory.
	Jacques Tits		Collège de France	
2009	Mikhail Gromov		Institut des Hautes Études Scientifiques and Courant Institute	"For his revolutionary contributions to geometry.
2010	John Tate		University of Texas at Austin	"For his vast and lasting impact on the theory of numbers.

Year	Laureate(s)	Image	Institution(s)	Citation
2011	John Milnor		Stony Brook University	"For pioneering discoveries in topology, geometry, and algebra.
2012	Endre Szemerédi		Alfréd Rényi Institute and Rutgers University	"For his fundamental contributions to discrete mathematics and theoretical computer science, and in recognition of the profound and lasting impact of these contributions on additive number theory and ergodic theory.
2013	Pierre Deligne		Institute for Advanced Study	"For seminal contributions to algebraic geometry and for their transformative impact on number theory, representation theory, and related fields.
2014	Yakov Sinai		Princeton University and Landau Institute for Theoretical Physics	"For his fundamental contributions to dynamical systems, ergodic theory, and mathematical physics."
2015	John F. Nash Jr.		Princeton University	"For striking and seminal contributions to the theory of nonlinear partial differential equations and its applications to geometric analysis.

Year	Laureate(s)	Image	Institution(s)	Citation
	Louis Nirenberg		Courant Institute (NYU)	
2016	Andrew Wiles		University of Oxford	"For his stunning proof of Fermat's Last Theorem by way of the modularity conjecture for semistable elliptic curves, opening a new era in number theory. 1
2017	Yves Meyer		École normale supérieure Paris-Saclay	"For his pivotal role in the development of the mathematical theory of wavelets."
2018	Robert Langlands		Institute for Advanced Study	"For his visionary program connecting representation theory to number theory."
2019	Karen Uhlenbeck		University of Texas at Austin	"For her pioneering achievements in geometric partial differential equations, gauge theory and integrable systems, and for the fundamental impact of her work on analysis, geometry and mathematical physics."

Year	Laureate(s)	Image	Institution(s)	Citation
2020	Hillel Furstenberg		Hebrew University of Jerusalem	"For pioneering the use of methods from probability and dynamics in group theory, number theory and combinatorics."
	Grigory Margulis		Yale University	
2021	László Lovász		Eötvös Loránd University	"For their foundational contributions to theoretical computer science and discrete mathematics, and their leading role in shaping them into central fields of modern mathematics".
	Avi Wigderson		Institute for Advanced Study	
2022	Dennis Sullivan		Stony Brook University and The Graduate Center, CUNY	"For his groundbreaking contributions to topology in its broadest sense, and in particular its algebraic, geometric and dynamical aspects."